

MONNIKSPARKIETEN IN APELDOORN IN 2005

Gerrian Tacoma

Inleiding

In 2004 hebben we onderzocht op welke plekken in Apeldoorn monniksparkieten (*Myiopsitta monachus*) voorkomen en een schatting gemaakt van het aantal broedparen. Het verslag hiervan staat in de Gieteling van september 2004 en op de website. Aanleiding voor dit onderzoek was de constatering dat er in Apeldoorn veel monniksparkieten vrij rondvliegen, maar meestal over het hoofd gezien worden. De halsbandparkiet (*Psittacula krameri*) is een exoot die, mede doordat SOVON 2004 heeft uitgeroepen tot het jaar van de halsbandparkiet, tamelijk veel aandacht krijgt. Deze aandacht heeft er toe geleid dat waarnemers bij het zien van een groene parkiet in eerste instantie denken aan de halsbandparkiet en de waarneming ook als zodanig doorgeven.

De in Apeldoorn vrij rondvliegende parkieten zijn echter overwegend monniksparkieten. Een opvallend onderscheidend kenmerk is het feit dat de halsbandparkiet in holen broedt en de monniksparkiet zelf nesten bouwt die enorme afmetingen kunnen bereiken. Bij kinderboerderij Laag Buurlo, waar de monniksparkiet al een aantal jaren broedt, zitten nesten die enkele meters hoog zijn. In zulke nesten leven meerdere paartjes bij elkaar. Er zitten ook nesten in het Mheenpark, op het terrein van Spatie en op het terrein aan de Deventerstraat waar tot vorig jaar een dierenhandelaar woonde.

In 2005 zijn we verder gegaan met het onderzoek, maar minder intensief dan in 2004.

Methode

Alle nestlocaties uit 2004 zijn één of meerdere malen bezocht, maar alleen bij Laag Buurlo zijn nestelende parkieten waargenomen. Daarom beperkt dit onderzoek zich tot de parkieten bij Laag Buurlo. Hier hebben we drie keer het aantal broedparen geteld, namelijk op 11 april, 4 mei en 20 juni. Het tellen van het aantal broedparen is uitgevoerd door Koos Middelkamp, Hessel Tacoma en Gerrian Tacoma. De resultaten zijn aangevuld met mondelinge mededelingen van Bertus Pols (beheerder van de kinderboerderij) en incidentele waarnemingen van groepen monniksparkieten.

Resultaten

Bij alle bezoeken aan Laag Buurlo waren parkieten bezig met nestbouw. Er werden twee nieuwe nesten ontdekt. Bij één daarvan zagen we parkieten bezig met nestbouw, bij het andere zagen we geen parkieten.

Het tellen van de parkieten is vrij lastig, doordat het niet duidelijk is hoeveel vogels zich in het nest bevinden. Het hoogst met zekerheid vastgestelde aantal was dertien parkieten op 11 april. Tijdens het laatste bezoek op 20 juni zagen we slechts negen parkieten, maar er klonk wel veel geluid vanuit de nesten. Mogelijk waren er jongen, maar dit is niet met zekerheid vastgesteld.

Het aantal plekken waar parkieten bezig waren met nestbouw was iets gemakkelijker te bepalen. Dit aantal bedroeg op de teldata respectievelijk 7, 8 en 9.

Net als in 2004 werden de nesten ook gebruikt door kauwen. Het hoogst waargenomen aantal was tien op 11 april. De beheerder van de kinderboerderij heeft meerdere malen gezien dat kauwen alles uit het nest gooiden en vervolgens zelf in de nestholte trokken. Volgens hem is er dit jaar geen enkele monniksparkiet groot geworden. Het aantal kauwennesten schat hij op

30 à 40. Wij zagen tijdens ons laatste bezoek op 20 juni geen kauwen meer, waarschijnlijk waren de jongen toen al uitgevlogen.

In het najaar trokken de parkieten in groepjes de wijk in, maar ze bleven wel naar Laag Buurlo terugkomen om er te slapen. Volgens de schatting van de beheerder waren dit er ca. 20, ruim minder dan de 40 à 50 van vorig jaar. Bij het Natuurhuis aan de Aristotelesstraat zaten overdag regelmatig groepjes parkieten in de bomen. Het hoogste aantal dat hier met zekerheid werd vastgesteld was een groep van 10 exemplaren op 25 augustus. Het kunnen er echter meer geweest zijn. Doordat het blad nog aan de bomen zat, was het moeilijk ze te tellen.

Op 27 september vloog een groep van 15 à 20 over nabij de Kervelstraat. Op 1 november zaten er 's middags minimaal 13 bij Laag Buurlo.

Bespreking

Hoewel de monniksparkieten na de verhuizing van de dierenhandelaar geen thuisbasis meer hebben om op terug te vallen, weten ze zich nog steeds te handhaven. Het kost ze echter wel moeite. De broedpopulatie lijkt zich te beperken tot het terrein van kinderboerderij Laag Buurlo, waar het aantal nesten ten opzichte van vorig jaar is toegenomen en bestaande nesten groter geworden zijn. Door het slechte broedsucces van dit jaar en mogelijk ook door de aanwezigheid van de sperwer bij de kinderboerderij is de populatiegrootte echter gedaald.

Hoewel één slecht broedjaar nog niet veel zegt over de ontwikkeling van de populatie, lijkt de toekomst voor de monniksparkiet in Apeldoorn er toch niet zo rooskleurig uit te zien. We blijven de ontwikkelingen de komende jaren in de gaten houden.

